

**ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»**

Кафедра гімнастики та фізкультурно-спортивних технологій

ЩЕКОТИЛІНА Н.Ф.

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ПРОВЕДЕННЯ
ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ ТА ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНО
РОБОТИ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ОСНОВИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»**

*для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 014.11 Середня освіта (Фізична культура)*

Одеса, 2025

УДК: 378.016:001.891:796:37.09(07)

*Рекомендовано до друку вченою радою
Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського» (протокол № ____ від _____ 2025 р.)*

Рецензенти:

Пільова С. Г. - кандидат педагогічних наук, доцент кафедри кіберпсихології та реабілітації ДУІТЗ

Бондаренко О. В. – кандидат біологічних наук, доцент кафедри гімнастики та фізкультурно-спортивних технологій Державного закладу «Південноукраїнський. національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Щекотиліна Н.Ф.

Методичні рекомендації проведення практичних занять та організації самостійної роботи з навчальної дисципліни: «Основи наукових досліджень»: методичні рекомендації. Одеса : Університет Ушинського, 2025. 21с.

Методичні рекомендації до проведення практичних занять та організації самостійної роботи з навчальної дисципліни «Основи наукових досліджень» містять плани проведення, зміст практичних занять та самостійної роботи здобувачів вищої освіти, питання до самоконтролю, приблизна тематика індивідуального навчально-дослідного завдання та методичні рекомендації щодо його виконання.

Рекомендовано для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 014.11 Середня освіта (Фізична культура) з метою закріплення, поглиблення й узагальнення знань, одержаних під час навчання.

© Університет Ушинського, 2025
© Щекотиліна Н.Ф.

ЗМІСТ

1. Пояснювальна записка
2. Зміст навчальної дисципліни
 - 2.1. Теми лекційних занять
 - 2.2. Методичні рекомендації до проведення практичних занять
 - 2.3. Методичні рекомендації до організації самостійної роботи
3. Індивідуальне навчально-дослідне завдання
4. Критерії оцінювання
5. Питання до самоконтролю
6. Список рекомендованої літератури

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Дисципліна «Основи наукових досліджень» представляє собою базову дисципліну, яка формує комплексне уявлення про сучасні наукові тенденції та їх втілення в галузі фізичної культури і спорту, а також можливість їх впровадження в науковій діяльності здобувачів першого бакалаврського рівня за спеціальності 014.11 Середня освіта (Фізична культура). На сучасному етапі розвитку українського суспільства фізична культура і спорт стали однією з найбільших сфер людської діяльності, у зв'язку з цим велике значення мають наукові дослідження, що проводяться як у масштабі галузі фізичної культури і спорту, так і суміжних галузях наукового знання. Актуальним завданням дисципліни «Основи наукових досліджень» є підвищення кваліфікацій кадрів (в нашому випадку це здобувачі вищого навчального закладу) з урахуванням перспективних тенденцій розвитку наукомістких технологій фізичного виховання і спортивної підготовки.

Мета навчальної дисципліни «Основи наукових досліджень» полягає у формуванні теоретичних та практичних знань з організації та проведення наукових досліджень у галузі фізичної культури і спорту, а також формування вмінь та навичок практичного використання набутих знань здобувачами вищої освіти.

Очікувані результати вивчення дисципліни:

знати:

- основи наукових досліджень в галузі фізичної культури і спорту;
- терміни й поняття науково-дослідної роботи та класифікацію науково-дослідних робіт;
- основні форми науково-дослідної роботи студентів, види студентських праць та особливості їх підготовки;
- етапи наукових досліджень та структуру наукових робіт;

- особливості і алгоритм оформлення наукової роботи.

вміти:

- вибирати напрями наукового дослідження;
- опрацьовувати, аналізувати, використовувати зібрану інформацію, використовуючи сучасну методологію наукових досліджень;
- поетапно планувати та організовувати експеримент;
- формувати висновки та пропозиції;
- оформляти наукову роботу (доповіді, тези) згідно вимог;
- аргументовано виступати з доповідями за підсумками творчої наукової роботи.

ОПАНОВУЮЧИ ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗДОБУВАЧ ПОВИНЕН ДОТРИМУВАТИСЯ ПРИНЦИПІВ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ:

- сумлінно, вчасно й самостійно (крім випадків, які передбачають групову роботу) виконувати навчальні завдання, завдання проміжного та підсумкового контролю;
- бути присутнім на всіх навчальних заняттях, окрім випадків, викликаних поважними причинами;
- ефективно використовувати час на навчальних заняттях для досягнення навчальних цілей, не марнуючи його на зайві речі;
- сумлінно виконувати завдання з самостійної роботи, користуватися інформацією з надійно перевірених джерел, опрацьовувати запропоновані та додаткові літературні джерела та Інтернет-ресурси.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. ТЕМИ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ

Тема 1. Сутність науки як сфери людської діяльності. Становлення науки в історії людства. Поняття науки та наукового дослідження. Характерні риси науки. Функції науки. Організація наукової діяльності в Україні. Роль наукових досліджень у підвищенні ефективності навчання, виховання і розвитку аномальних дітей. Суть науково-дослідницької роботи. Основні принципи педагогічного дослідження. Класифікація наук. Елементи науки. Основні риси працівника науки.

Тема 2. Організація наукового дослідження. Організація і планування наукового дослідження. Складання календарних і робочих планів дослідження. Вибір теми та обґрунтування актуальності проблеми

дослідження. Методика вивчення наукової та навчально-методичної літератури. Пошук інформаційних джерел, їх види. Етапи роботи з літературою. Складання бібліографічного списку і його самостійне пізнавальне значення. Засоби накопичення наукової інформації та правила запису вихідних даних різних видів джерел. Теоретична робота з уточнення тлумачень понять, недопустимість довільного вживання термінів. Робота з науковою літературою. Робота з каталогами та базами даних.

Тема 3. Методи наукових психолого-педагогічних досліджень. Основні положення наукової методології. Методи наукових досліджень. Методи емпіричного дослідження (спостереження, вимірювання, порівняння, експеримент); методи, які використовують на емпіричному і на теоретичному рівнях дослідження (абстрагування, аналіз і синтез, індукція і дедукція, аналогія, моделювання та ін.), методи теоретичного дослідження (сходження від абстрактного до конкретного, гіпотетико-дедуктивний, системний методи, прогнозування, дисперсний аналіз). Методи зведення й обробки результатів емпіричних досліджень.

Тема 4. Види студентських кваліфікаційних робіт та їх завдання. Мова і стиль наукової роботи. Види студентських кваліфікаційних робіт та їх завдання. Типи студентських кваліфікаційних робіт та їх завдання. Вимоги до написання рефератів. Вимоги до написання курсових робіт. Бакалаврські та магістерські роботи та вимоги до їх виконання. Стратегічне і тактичне планування наукової роботи студента. Мова і стиль наукової роботи. Оволодіння лексикою наукової мови. Наукова етика дослідника. Поняття ерудиції, компіляції та плагіату (що карається за законом, як порушення авторських прав).

Тема 5. Інформаційне забезпечення наукових досліджень. Класифікація інформаційного забезпечення наукових досліджень. Національна система науково-технічної інформації. Види, джерела інформації та режим доступу до неї. Основні види інформації.

Тема 6. Розробка методологічного обґрунтування наукового дослідження.

Визначення мети та завдань дослідження. Формулювання теми наукового дослідження та обґрунтування її актуальності. Поняття «методологічні основи дослідження». Єдність історичного і логічного в дослідженні. Системно-структурний підхід до дослідження проблем в фізичному вихованні та спорті. Визначення об'єкта та предмета дослідження. Постановка мети та завдань дослідження. Вибір методу (методики) проведення дослідження.

Тема 7. Обробка результатів спеціальних психолого-педагогічних досліджень. Оформлення наукових робіт. Захист наукової роботи. Практична та теоретична новизна. Корисність, результативність, ефективність дослідження. Документованість одержаних результатів. Об'єктивність та вірогідність положень і висновків. Підтвердження вагомості одержаних результатів за допомогою використання різних взаємодоповнюючих методів дослідження. Структура та етапи дослідження. Літературне оформлення отриманих дослідницьких матеріалів як процес удосконалення дослідження. Уточнення логіки викладання матеріалу, поняттєвого апарату і термінології, обґрунтування висновків і рекомендацій. Підбір методів обробки даних. Підготовка до захисту наукової роботи.

Тема 8. Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти. Фундаментальні цінності та принципи академічної доброчесності. Роль і місце академічної доброчесності в науково-дослідній діяльності й у системі вищої освіти. Сутність поняття академічної доброчесності. Складові поняття академічної доброчесності. Академічна мобільність у вищих навчальних закладах України. Етичні стандарти вищої освіти. Особливості реалізації вимог академічної доброчесності у закладах вищої освіти. Основні форми порушення академічної доброчесності в освітньому

процесі закладів вищої освіти. Основні різновиди академічного плагіату. Механізми встановлення факту плагіату в роботах здобувачів вищої освіти.

2.2. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми
1	Дискусія. Сутність науки як сфери людської діяльності
2	Круглий стіл. Керівництво, планування та облік науково-дослідної роботи
3	Семінар. Основні положення наукової методології
4	Семінар-практикум. Курсова робота, технологія її підготовки, виконання і захисту.
5	Семінар-практикум. Складання тез за матеріалами виступів, доповідей на наукових заходах
6	Круглий стіл. Пошук та обробка інформаційних джерел
7	Семінар-практикум. Вибір методу (методики) проведення дослідження.
8	Семінар-практикум. Захист наукової роботи
9	Круглий стіл. Поняття, принципи та сутність академічної доброчесності
10	Семінар-практикум. Основні правила використання оригінальних текстів, цитування і оформлення посилань.

ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Тема 1. Дискусія. Сутність науки як сфери людської діяльності

Питання до обговорення:

1. Що включає в себе система наукових знань?
2. Що вивчає наукова діяльність?
3. Які існують стадії розвитку науки?
4. Які завдання пізнання встановлюють наукові дослідження?

Практичне завдання:

1. Охарактеризувати сучасний стан, виявити проблеми й вказати перспективи розвитку науки в Україні.
2. Перелічити й обґрунтувати особливості сучасних наукових досліджень.
3. Закріплення теоретичних і практичних знань, здобутих студентами на лекціях та під час практичних занять

Тема 2. Круглий стіл. Керівництво, планування та облік науково-дослідної роботи

Питання до обговорення:

1. Виконання конкретної науково-дослідницької роботи;
2. Доповіді, виступи на конференціях, засіданнях наукових гуртків і семінарів, публікації;
3. Написання курсових робіт, передбачених навчальним планом;
4. Виконання науково-дослідної роботи в період проходження виробничої практики.

Практичне завдання:

1. Освоєння методики досліджень
2. Закріплення теоретичних і практичних знань, здобутих студентами на лекціях та під час практичних занять

Тема 3. Семінар. Основні положення наукової методології

Питання до обговорення:

1. Основні поняття та визначення
2. Методи і техніка досліджень
3. Суть і особливості методик теоретичних та експериментальних досліджень
4. Методика отримання та обробки одержаної інформації

Практичне завдання:

1. Описати принципи організації та проведення наукового дослідження; 2. Охарактеризувати методи наукового дослідження та способи його проведення.
3. Закріплення теоретичних і практичних знань, здобутих студентами на лекціях та під час практичних занять

Тема 4. Семінар-практикум. Курсова робота, технологія її підготовки, виконання і захисту.

Питання до обговорення:

1. Підготовка до написання курсових робіт.
2. Структура і зміст курсової роботи.
3. Технологія виконання науково-дослідних робіт
4. Керівництво курсовими роботами
5. Порядок презентації та захисту науково-дослідних робіт

Практичне завдання:

1. Скласти алгоритм написання курсової роботи
2. Закріплення теоретичних і практичних знань, здобутих студентами на лекціях та під час практичних занять

Тема 5. Семінар-практикум. Складання тез за матеріалами виступів, доповідей на наукових заходах.

Питання до обговорення:

1. Що таке теза?
2. Як підготуватися до написання тези?
3. Приклад тези

Практичне завдання:

1. Скласти алгоритм написання тези для студента.
2. Закріплення теоретичних і практичних знань, здобутих студентами на лекціях та під час практичних занять

Тема 6. Круглий стіл. Пошук та обробка інформаційних джерел

Питання до обговорення:

1. Класифікація інформаційного забезпечення наукових досліджень.
2. Національна система науково-технічної інформації.

3. Види, джерела інформації та режим доступу до неї. Основні види інформації.

Практичне завдання:

1. З чого складається інформаційне забезпечення?
2. Які завдання національної системи науково-технічної інформації?
3. Які існують основні види інформації?
4. Завдяки чому забезпечується доступ до відкритої інформації?

Тема 7. Семінар-практикум. Вибір методу (методики) проведення дослідження.

Питання до обговорення:

Методи дослідження: загальнонаукові (аналіз, синтез, індукція, дедукція, нормалізація, формалізація та ін.); спеціальні (економічно-математичні методи, прогнозування, моделювання, програмно-цільові та ін.)

Практичне завдання:

1. Організаційно-методична підготовка дослідження
2. Закріплення теоретичних і практичних знань, здобутих студентами на лекціях та під час практичних занять

Тема 8. Семінар-практикум. Захист наукової роботи

Питання до обговорення:

1. Загальні вимоги до оформлення робіт
2. Ознайомлення з вимогами до захисту
3. Практичні поради для захисту курсової роботи.
4. Типові помилки та стратегії їх подолання.
5. Критерії, за якими оцінюється виконання та захист курсової роботи

Практичне завдання:

1. Оформити приклад змісту курсової роботи
2. Описати технічні вимоги щодо розміщення тексту курсової роботи.

Тема 9. Круглий стіл. Поняття, принципи та сутність академічної доброчесності

Питання до обговорення:

1. Поняття, принципи та сутність академічної доброчесності.

2. Принципи академічної доброчесності.
3. Складові поняття академічної доброчесності.
4. Попередження порушень академічної доброчесності.
5. Функціонування комісії з питань академічної доброчесності у закладах вищої освіти.

Практичне завдання:

1. Описати порядок виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності
2. Перерахувати права осіб, стосовно яких порушено питання про недотримання ними принципів академічної доброчесності тощо
3. Закріплення теоретичних і практичних знань, здобутих студентами на лекціях та під час практичних занять

Тема 10. Семінар-практикум. Основні правила використання оригінальних текстів, цитування і оформлення посилань.

Питання до обговорення:

1. Формування культури академічної доброчесності у здобувачів вищої освіти.
2. Основні форми порушення академічної доброчесності в освітньому процесі закладів вищої освіти.
3. Академічний плагіат. Самоплагіат.
4. Фабрикація.
5. Фальсифікація.
6. Хабарництво форми вияву, способи боротьби з явищем та запобігання йому.
7. Необ'єктивне оцінювання.

Практичне завдання:

1. Правила використання оригінальних текстів, цитування і оформлення посилань.
2. Національні правила оформлення бібліографічних посилань.
3. Закріплення теоретичних і практичних знань, здобутих студентами на лекціях та під час практичних занять

2.3. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Тема 1. Сутність науки як сфери людської діяльності.

Питання до самостійної роботи:

Термін наука «багатозначний» він включає в себе такі поняття?

Завдання до самостійної роботи:

Розгляньте та проаналізуйте коли зародилася наука, як компонент культури людства.

Тема 2. Організація наукового дослідження.

Питання до самостійної роботи:

Порядок здійснення наукового дослідження. Етапи науково-дослідних робіт .

Завдання до самостійної роботи:

Розглянути основні вимоги до НДР, що проводяться, встановлюються в технічному завданні, в якому зазначаються: мета і завдання дослідження; основні етапи НДР; терміни початку і закінчення НДР; кінцевий результат дослідження; порядок приймання роботи; техніко-економічне обґрунтування доцільності виконання НДР.

Тема 3. Методи наукових психолого-педагогічних досліджень.

Питання до самостійної роботи:

Розглянути метод дослідно-експериментальної роботи — анкетування.

Завдання до самостійної роботи:

Скласти анкету (опитувальник) для обраної тематики.

Тема 4. Види студентських кваліфікаційних робіт та їх завдання.

Питання до самостійної роботи:

Чим відрізняються випускна(бакалаврська) робота від магістерської?

Завдання до самостійної роботи:

Оформлення титульного листа курсової роботи.

Тема 5. Інформаційне забезпечення наукових досліджень.

Питання до самостійної роботи:

Інформаційне забезпечення науково-дослідного процесу поділяється на?

Завдання до самостійної роботи:

Вивчити літературні джерела з обраної тематики.

Тема 6. Розробка методологічного обґрунтування наукового дослідження.

Питання до самостійної роботи:

Методологія виконує які функції? Розвиток методології — одна зі сторін розвитку пізнання в цілому.

Завдання до самостійної роботи:

Проаналізувати ідеї, погляди попередників, запропонувати новий, зовсім незвичний аспект розгляду завдання з теми.

Тема 7. Обробка результатів спеціальних психолого-педагогічних досліджень.

Питання до самостійної роботи:

Класифікація методів психолого-педагогічного дослідження.

Завдання до самостійної роботи:

Виконання ІНДЗ: виконання наукового міні- дослідження та написання наукової статті.

Тема 8. Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти.

Питання до самостійної роботи:

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає? За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до якої академічної відповідальності ?

Завдання до самостійної роботи:

Ознайомитися з усіма матеріалами перевірки щодо встановлення факту порушення академічної доброчесності.

3. ІНДИВІДУАЛЬНЕ НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНЕ ЗАВДАННЯ (ІНДЗ)

за вибором

(складання анотації наукової роботи)

ПРИБЛИЗНА ТЕМАТИКА

№ з/п	Теми
1.	Історія розвитку фізичної культури народу, як становлення субкультури нації.
2.	Олімпійські ігри в минулому та теперішньому часі.
3.	Розвиток гнучкості на уроках з фізичної культури у дівчат підліток.
4.	Робота з дітьми на уроках з фізичного виховання, що займаються в спеціальних медичних групах.
5.	Становлення науки в історії людства.
6.	Видатні постаті в історії науки.
7.	Вчитель-учень, співпраця на уроках з фізичного виховання.
8.	Методи та засоби роботи з дітьми з особливими освітніми потребами.
9.	Розвиток швидко-силових якостей на уроках з баскетболу (футболу, волейболу, гандболу(на вибір))
10.	Тематика за вибором здобувача

ЗДОБУВАЧ ПРИ ВИКОНАННІ ІНДЗ ПОВИНЕН ДОТРИМУВАТИСЯ ПРИНЦИПІВ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ, НЕ ДОПУСКАТИ АКАДЕМІЧНИЙ ПЛАГІАТ.

Академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості), та/або відтворення опублікованих текстів інших авторів без відповідного посилання (відповідно до ст. 69 Закону України

«Про вищу освіту»).

Види академічного плагіату:

- копіювання;
- перефразування;
- компіляція;
- використання інформації (факти, ідеї, формули, числові значення тощо) з джерела без посилання на це джерело;
- подання як власних робіт (тез, аналітичних звітів, письмових робіт, есеїв тощо), виконаних на замовлення іншими особами, у тому числі робіт, стосовно яких справжні автори надали згоду на таке використання.

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Критерії оцінювання підсумкового контролю (залік)

Сума балів	Критерії оцінки
Відмінно (90–100 A)	Здобувач демонструє міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає програмі навчальної дисципліни, правильно й обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях; реалізує теоретичні положення навчальної дисципліни виконуючи практичні завдання щодо організації наукової діяльності в галузі фізичної культури. При виконанні практичних завдань проявляє вміння самостійно вирішувати поставлені завдання, активно включається в обговорення, відстоює власну точку зору в питаннях та рішеннях, що розглядаються. Оцінка нижче 100 балів обґрунтовується недостатнім розкриттям теоретичних питань навчальної дисципліни, або тим, що здобувач проявляє невпевненість в тлумаченні теоретичних положень чи складних практичних завдань.
Добре (82–89 B)	Здобувач добре демонструє знання, володіє матеріалом в достатньому обсязі, що відповідає програмі навчальної дисципліни, робить на їхній основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач щодо організації наукової діяльності в галузі фізичної культури і спорту, але припускається несуттєвих помилок. При виконанні практичних завдань, здобувач самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких є незначною.
Добре (74–81 C)	Здобувач на достатній мірі володіє навчальним матеріалом, знає основні теоретичні положення, що відповідають програмі навчальної дисципліни, аналізує можливі практичні ситуації та вирішує їх, але припускається помилок які усуває за підтримки з боку викладача. Пояснює основні положення, дає правильні відповіді щодо організації наукової діяльності в галузі фізичної культури і спорту. Помилки у відповідях не є системними, впевнено працює за алгоритмом.
Задовільно (64–73 D)	Здобувач розуміє основні положення навчальної дисципліни, котрі є визначальними і орієнтується у напрямі вирішення практичних завдань. Здобувач розуміє практичні завдання, має пропозиції щодо напрямку їх вирішення. Самостійно вирішує завдання за зразком, допускає значну кількість неточностей, помилок, котрі усуває під керівництвом викладача. Розуміє методологічні засади та методи реалізації наукового дослідження в галузі фізичної культури і спорту.
Задовільно	Здобувач поверхнево опанував навчальний зміст, передбачений

(60–63 E)	програмою навчальної дисципліни, володіє основними положеннями на мінімально допустимому зрізі. Знання щодо організації наукової діяльності в галузі фізичної культури і спорті несистемні, фрагментарні. Виконання практичних завдань, формалізоване: є відповідність алгоритму, виконує практичні завдання за підтримки з боку викладача зі значними труднощами; демонструє нестійкі навички міжособистісної взаємодії, відсутнє глибоке розуміння логіки процесу наукового дослідження.
Незадовільно (35-59 FX)	Здобувач має фрагментарні знання, опанувавши менше половини обсягу навчального змісту, передбаченого програмою навчальної дисципліни. Відсутнє цілісне усвідомлення навчального матеріалу. Здобувач працює пасивно, практичні завдання виконує переважно з помилками, виправляє помилки лише при виконанні нескладних практичних завдань. Здобувач допускається до повторного складання заліку.
Незадовільно (0-34 F)	Здобувач не виконує вимоги програми навчальної дисципліни: не сформовані знання уміння та навички. Здобувач не допускається до заліку та проходить повторне вивчення дисципліни.

5. ПИТАННЯ ДО САМОКОНТРОЛЯ

1. Предмет та поняття про науку, її суть, закономірності розвитку.
2. Поняття про методологію досліджень. Рівні пізнання в методології наукових досліджень: емпіричний та теоретичний.
3. Історичні аспекти розвитку науки.
4. Організація наукової діяльності в Україні. Наука як система знань.
5. Наукові дослідження: суть, особливості. Фундаментальні і прикладні наукові дослідження у сфері фізичної культури і спорту.
6. Загальна характеристика наукового дослідження у сфері фізичної культури і спорту
7. Побудова структури наукових досліджень у системі фізичної культури та спорту в Україні
8. Використання сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності.
9. Види педагогічного тестування. Вимоги до проведення контрольних іспитів. Розробка методики педагогічного тестування.
10. Аналіз спеціальної науково-методичної літератури
11. Вивчення документації наукового дослідження у сфері фізичної культури і спорту.
12. Назвіть основні види наукових та навчально-методичних робіт.
13. Охарактеризуйте орієнтовну структуру рефератів, тез, статей, методичних рекомендацій.
14. Що ви розумієте під наукою?

15. Назвіть основні ознаки науки.
16. Яка послідовність науково-дослідницьких дій?
17. Які ви знаєте наукові дослідження?
18. Охарактеризуйте алгоритм наукового дослідження.
19. Які характерні особливості наукового стилю спілкування?
20. Охарактеризуйте сутність поняття – «методологія наукового дослідження».
21. Назвіть принципи, що лягли в основу методології наукового дослідження.
22. Що ви розумієте під системно-структурним аналізом?
23. Дайте визначення поняттю «методика наукового дослідження».
24. Дайте визначення поняттю «метод наукового дослідження».
25. Як розподіляються методи наукових досліджень?
26. Охарактеризуйте методи наукових досліджень:
 - емпіричні;
 - теоретико-емпіричні;
 - теоретичні.
27. Які повинні бути вимоги до тестування?
28. Які методи застосовує психологічна діагностика в процесі її здійснення?
29. Охарактеризуйте мету та основні психологічні параметри кожного виду комплексного психологічного контролю в спорті.
30. Які напрями наукових досліджень входять до проблем моделювання в спорті?

6. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основна література

1. Аксютіна А.В., Нестерцова-Собакарь О.В., Тропін В.В. та ін. Інтелектуальна власність : навч. посіб. Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2017. 140 с.
2. Ахметов Р. Ф. Основи наукових досліджень у фізичному вихованні та спорті : навч. посіб. Житомир : Видавець О. О. Євенок, 2018. 204 с.
3. Важинський С. Е., Щербак Т. І. Методика та організація наукових досліджень : навч. посіб. Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. 260 с.
4. Гуторов О. І. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посіб. Харків : ХНАУ, 2017. 272 с.
5. Дегтяренко Т. В., Долгієр Є. В. Медико-педагогічний контроль у фізичному

вихованні та спорті: підручник. Одеса: Атлант, 2018. 282 с.

6. Сусліков Л.М., Студеняк І.П. Презентація наукових результатів: навч. посіб. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2019. 300 с.

7. Черненко С.О., Олійник О. М., Долинний Ю. О., Пастушкова Н. А. Фізичне виховання і спорт: основи наукових досліджень : навч. посіб. Краматорськ : ДДМА, 2020. 115 с.

Додаткова література

1. Гуменюк С., Ференчук Б. Особливості побудови педагогічного експерименту в галузі фізичної культури і спорту. *Physical Culture and Sport: Scientific Perspective*. 2023 (2), 89–96.

2. Верба С. Науково-дослідна робота студентів у системі освітньої підготовки фахівця: нормативно-правове регулювання. Актуальні проблеми правознавства. 2022. No 4 (32). С. 36-40.

3. Дегтяренко Т. В., Долгієр Є. В. Медико-педагогічний контроль у фізичному вихованні та спорті: підручник. Одеса: Атлант, 2018. 282 с.

4. Долгієр Є. В. Дослідження функціонального стану центральної нервової системи волейболістів-підлітків. *Nowoczesna nauka: teoria i praktyka : II międzynarodowej konferencji naukowo-praktycznej Katowice, 12 kwietnia 2018 roku*. С. 184–185.

5. Долгієр Є. В., Босенко А. І., Бобро О. В., В.В. Борщенко, Долинський Б. Т., Дишель Г. О., Топчій М. С., Філіпцова К.А., Холодов С. А., Орлик Н. А. Застосування комплексних методик моніторингу системної адаптації студентської молоді. Сучасні досягнення спортивної медицини, фізичної реабілітації, фізичного виховання та валеології : XIX міжнар. наук.-практ. конфер. Одеса, 4–5 жовтня 2019 року. ОНМедУ. С. 46-49.

6. Носко М. О., Бріжата І. А., Гаркуша С. В. Основи наукових досліджень у підготовці фахівця з фізичного виховання. Київ : МП Леся, 2012. 236 с.

7. Полторацька А., Стовба Т., Гребеннікова А. Формування і реалізація механізму комерціалізації результатів інноваційної діяльності. Економічний

аналіз. 2021. Том 31. No 1. С. 37-46. DOI:
<https://doi.org/10.35774/econa2021.01.037>

8. Сергієнко Л. П. Технології наукових досліджень у фізичній культурі : підруч. для студ. ВНЗ: Кн. 2. Тернопіль : Навчальна книга - Богдан, 2015. 900 с.

9. Natalia Shchekotylyna. Inclusive competence in the system of training future teachers of physical culture for work in the inclusive educational environment. The scientific heritage. 2019. No 36. Pag. 25–30.

10. Щекотиліна Н. Ф. Ознайомлення та використання інноваційних методик з фізичного виховання в педагогічній практиці здобувачами першого (бакалаврського) рівню. Інноваційна педагогіка : науковий журнал. Одеса : ПУ «Причорноморський науково-дослідний інститут економіки та інновацій», 2022. Вип. 44. Т. 2. С. 138-142.

11. Щекотиліна Н. Ф. Професійна діяльність учителя фізичної культури в інклюзивному освітньому середовищі : проблеми та перспективи. Модернізація навчально-виховного процесу у сучасних закладах освіти : збірник наукових праць. Одеса : Букаєв В. В., 2019. С. 128–130.

Інформаційні ресурси

1. Міністерство освіти і науки України : <https://mon.gov.ua/ua>

2. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського :
<http://www.nbuv.gov.ua/>

3. Одеська обласна універсальна наукова бібліотека ім. М.С. Грушевського :
<https://biblioteka.od.ua/>

4. Одеська національна наукова бібліотека : <http://odnb.odessa.ua/>

5. Офіційний сайт «Федерації естетичної групової гімнастики України»:
<https://faggu.org/>

6. Сайт бібліотеки Університету Ушинського: <https://library.pdpu.edu.ua/>

